

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

X. évfolyam.

Csongrád, 1912. január 14.

2. szám.

Politikai blokk.

A képviselőház szünete véget ért és újból összegyűltek a törvényhozók, hogy az abban hagyott munkát folytassák. Az ország költségvetése van napirenden, de az egész közvéleményt hónapok óta úgyszólván kizárólagosan azok a nagy kérdések izgatják, amelyeknek megoldása az egész nemzet sorsára és jövőjére bir döntő befolyással. Egész politikai életünk nyomasztó hatása alatt áll egy olyan kétséges szituációnak, melynek fejleményét és végső kialakulását ma a legmerészebb politikus sem tudná megrajzolni.

Véderőreform, választójog: ez a két kérdés foglalkoztatja az elméket, dominálja a politikai életet és mindkettőnek megoldására irányuló kombinációk kapcsán gombamódra teremnek a tervek, a kibontakozási programok és a megoldási módok. Mindenki tisztában van azzal, hogy e két kérdést többé egymástól elválasztani nem lehet, mert alkotmányunk megerősítését a történelem tanulságai szerint esetről-esetre csak akkor tudtuk elérni és biztosítani, amikor az erre alkalmas helyzeteket fel- és kihasználtuk és a rideg, de viszonyaink között ezerszeresen indokolt do ut des álláspontjára helyezkedtünk.

Kérnek tőlünk több ujoncot, nagyobb pénzáldozatot s amikor mi ezek megadásának úgyszólván lehetetlenségét hangoztatjuk, mert a követelmények erőiket messze fölülmulják, mégis a lehetséges áldozatokkal szemben is törvényben biztosított és nemzeti szuverénitásunkból folyó jogaink feltétlen érvényesítéséhez ragaszkodunk. Hogy ez természetes és logikus és hogy az ellenkezője volna egy nemzet bukársra megéretttségének jele, ezt osztrák koponyák vagy osztrák módra gondolkozó és aulikus agyak bevenni nehezen tudják. Hogy értsék meg azután azt, hogy mi ennél tovább is megyünk és megálljt kiáltunk annak a nemzetsorvasztó politikának, amely a mostani választójog mellett éppen úgy tobzódik és teszi lehetlenné a nép millióinak gazdasági megerősödését, kulturális haladását, akár csak a rendiség legsötétebb napjaiban.

No már most a tények adva vannak, mindkét irányban elszánt és meg nem alkuvó küzdő tábor áll a kormányval szemben és ez az egész nagy politikai bölcsesség, amely a kormány és pártjánál megnyilvánul, nem abban jut kifejezésre, hogy keresné a becsületes demokratikus és nemzeti megoldás módjait, hanem trükkökön töri a fejét, hogy tudná átuszni azt az örvényt, amely hajóját szétroncsolással fenyegeti. Ennek a manővernek különböző fázisai, különböző nomenklaturák alatt jutnak időnként nyilvánosságra. Volt már szó igazolásról, amely alatt a küzdő függetlenségek be-

kerítését, sőt, ha lehetséges más függetlenségek által való hátba támadását értették, majd amikor ez a spekuláció csődöt mondott, jöttek a felelősségnélküli közvetítők, akik a haza nevében minden küzdelmet, minden concesszió nélkül leszerelni törekedtek s most végül az ilyen kísérletek meghiusulása után jön a döntő ütőkártya: megteremteni egy parlamenti blokkot, amelyet ígérekkel összeverbuválnak és a hatalom vagy annak reménye révén egy konzervatív kompakt társasággá összekovácsolni remélnék. Ezzel a döntő súlyú hatalommal akarják azután agyonnyomni a haladás, a demokratikus és nemzeti fejlődés maroknyi csapatát. Egyetlen józan ember nincs kétségben az iránt, hogy ez sikerülni nem fog, mert az eszme igazsága és ereje nemesak egy küzdőpárt, de a nemzet, a nép millióinak elszántságából, és lelkes kitartásából táplálkozik és így ez az igazság, ha megfeszítik is, annak képviselői feltétlenül győzedelmeskedni fognak. Azokra pedig, akik különböző befolyások hatása alatt a reakció kátyuiba jutott szekerét tolni segítettek, rövid idő alatt elérkezik a kínos kiábrándulás órája, amikor meg fognak győződni arról, hogy ideig-óráig lehetséges egy nemzetnek, a nép millióinak jogos és természetes vágyát, a haladás, a gazdasági megerősödés, a jogok megszerzése iránt elnyomni, de elérkezik az evolúció törvénye szerint az a nagy momentum, amikor az elnyomottak szétépik láncukat s győzedelmes, diadalmas mámorral tűzik ki a nemzeti függetlenség, a gazdasági megerősödés, a kultura és haladás zászlaját.

Jaj neked vasút!

Néhai való Libermann izr. tanító, a csongrádi izr. elemi iskolának I. osztályában, a tanulónak a következő számtani példát adta fel. Ha egy zsemle 2 krajcár, hány zsemlet kapunk 10 krajcárért? A gyerek sietett feleletet adni, mondván — 6-ot. Vigyázz fiam, gondold meg jól a kérdést, mondá a tanító. Nincs mit gondolkoznom, válaszolt a fiú, mert a tatám pék s 10 krajcárért 6 zsemlyét ad. Mily szerencse, hogy a pékműhelyben nem alkalmaznak számvevőt, mert ha alkalmaznának, a péket, illetve az elárusítót köteleznék arra, hogy térítsen vissza számtalan hatodik zsemlet, mert Maróthi szerint 2-szer 5 az 10.

Ez az intermezzo arra szolgál, hogy kellő világításba hozassék a „Tiszavidék” lapban megjelent, a Csongrád-tiszaföldvári vasút létesítésére vonatkozó ellenközlemény. Kérzik rajta ama bizonyos mennyiségű korlátoltság, a minden számtani kombinációtól irtózó korlátoltság, annak tulajdonítván fontosságot s esalhatatlanságot, amit érzékelhet, megfoghat,

vagy aktával bizonyíthat. Hiszen, ha a t. cikkíró eszme körében kellenék minden létesítményt megtervezni, az emberiség még ma is abban a boldog egyszerűségben volna, amiben az egyszeri magyar, aki nem hitte el, hogy a Dunán lánchidat, tehát állandó hidat lehet csinálni. A szuezi meglevő s a rövid idő alatt befejezésre kerülő panama csatorna tervezete, költségvetése mind kombináción alapul, mily szerencse, hogy a fejlettebb gondolkodású nemzeteknek nincs ily kerékkötőjük, mint a Tiszavidék cikkírója, mert akkor még ma is abban a boldog korszakban élnének, hogy a szekeret csak ló vagy marha húzhatná el, hiszen a gőzgép tervezete és megszerkesztése is annak idején kombináción, feltevéseken alapult. Mily szerencse, hogy a szuezi csatorna létesítése idejében a számítások nem abban a mederben érvényesültek, amelyet cikkíró jelelt ki, vagyis a számítás nem akként eszközöltetett, hogy mennyi hajó szükséges Európa terményeinek Amerikába vagy megfordítva leendő elszállítására. Hiszen, ha ez a kombináció érvényesül, szent hogy a tervezőkkel szemben azt mondotta volna mindenki, mi az Isten csudájának az a csatorna, hiszen Afrika megkerülésével csakugy eljön a portéka, legfeljebb egy 50—60 nappal később.

Egy angol Magyarországon utazván, azt mondotta, hogy itt minden ember orvos. Kérdezték, hogy miért? Hát azért, mert találkozásuk alkalmával azt mondják egymásnak: „hogy vagy?” Ha ez az angol most kisérné figyelemmel közállapotainkat, arra a meggyőződésre jutna, hogy nálunk minden ember szakértő. Szakértő pedig olyan értelemben, hogy szakértelmét nem komoly tanulmány, hanem ötletek vezérlik. S közönség mindig akad, amelynek az ily ötletes szakértői vélemények tetszenek. Micsoda cikkírónak egy Sármezey? egy európaillag ismeretes szakértő? Ő mellette, aki még hála a Gondviselésnek, összeadás közben a 3 meg 3-at nem értékelte 3-szor 3-ra. Pedig hát ilyesmi is megeshetik forcirozott számolás közben.

Cikkíró kívánja s óhajtja a vasutat, s e tekintetben egy helyi hagyományos felfogáshoz ragaszkodik. „Építeni azonnal, de nem fizetni semmit.” Néhai való Ujvári községi képviselő is óhajtotta a képezdét, s szavazatát indokolta a következőképp: „Pártolom az ügyet, de nem kebelezek.” Cikkírónak is kell vasút, de pénz nélkül. Felfogása tehát Ujváriéval egyenlő.

Pro coronide, feljajdul, hogy mi lesz már a hajóhiddal, hiszen arra sokat költöttek s az árát még nem fizették ki. Megnyugtatóul szolgáljon a következő és sajnos okmányokkal még most sem bizonyítható kombináció. Ha az állandó hid elkészül (amelynek létesítési költségei köztudomású stratégiai szempontokból

legalább 30%-ban a kincstárt terhelik), ez a hajóhid vagy eladatik, vagy pedig a mámai rétre köttetik, első sorban megtérül az előállítási költség 40—60%-a, utóbbi esetben pedig ismét közcélú szolgál. A keramit út pedig felszedetvén, akár a piactér kövezésére, akár más célra hasznosítható, szóval a befektetési költség egészen elveszni nem fog, de ha elveszne is, mily elenyésző csekélység egy nagy, egy fontos cél megvalósításának kérdésében.

Egy a bizonyos, hogy a cikkirót rosszul értesültsége s helytelen maradi kombinációján kívül még az is vezetheti, hogy Csongrád ne merjen haladni Szentés rovására, sem anyagilag, sem egyébként. Ezt a felfogást azonban ne itt, hanem Szentesen érvényesítse. Minthogy feltételezhető, hogy t. laptársunk ezt a „puktum salient” nem ismerte, annak róhatjuk fel, hogy a maradi, de mindamellett tendenciózus közleménynek lapjában helyt adott.

Malleus.

Felvilágosításul.

A Tiszavidék január hó 6-án „Befejezésül” című cikkben tárgyalja a Csongrád-tiszaföldvári vasutat. No, erre a cikkre nincs mit válaszolnom, mert olyan tartalmú cikk, melynek állítása az, hogy a „hajóhidba” és a hozzávezető útba beleölték pénzt, „minden komoly alapot nélkülöz.”

A hajóhid átalakítása belekerült 41000 koronába és ezen átalakításra a m. kir. államépítészeti hivatal azt mondta, hogy dícséret illeti az előjáróságot, hogy úgy a közbiztonság, mint pénzügyi szempontból ilyen előnyös megoldást talált. Hogy ez mennyire áll, arra csak azt hozom fel, hogy eddig minden esztendőben 7000—8000 korona árú fenyőgerenda kellett a hajóhidhoz, ezentúl pedig semmi. Végül még csak azt, hogy ezen

beleölt pénzek még nincsenek kifizetve, nem áll; az út költsége ki van fizetve, a hid átalakítás költsége 1912. június hóban esedékes, hát ezért nincs kifizetve.

Farkas Mór.

Felhívás előfizetésre.

1912. január hó 1-jével új előfizetést nyitottunk lapunkra.

Az előfizetési ár helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	4 korona.
Fél évre	2 korona.
Negyed évre	1 korona.

Tisztelettel kérjük azon igentisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése mult hó végével lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fenakadást szenvedjen.

Lakóhelyváltoztatás esetén arra kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy új lakhelyüket bejelenteni sziveskedjenek, hogy a pontos kézbesítés eszközölhető legyen.

Előfizetéseket mindennap elfogad

a Csongrádi Ujság
kiadóhivatala.

HIREK.

— **Az új plebános érkezése.** Az új plebános, dr. Thury Károly, tegnap délután foglalta el a csongrádi plebániát. Az érkező plebánost a vasútnál Solya Gyula főjegyző fogadta és üdvözölte a község nevében, mely után a plebános mondott köszönetet a fogadtatásért. A vasúttól a község kíséretében ezután a templomba vonult, hol rövid ima után megáldotta a hívőket.

— **Közzgyűlés.** Csongrád község képviselő testülete holnap, hétfőn, délelőtt 9 órakor, a község háza tanácstermében tartja január havi rendes közzgyűlést, melynek fontosabb tárgyai a következők: Intézkedés a községi pénztárak pénzfelhasználásának, mely pénztárak leendő elhelyezése iránt. — Intézkedés a posta hivatal

által ismeretlen címzetten névalírásának hitelesítése s a község nevére érkezett postaküldemények átvételéről. — Községi előjárósági jelentés Felgyő pusztának Csongrád községhez visszacsatolása iránti kérelem elutasításáról szóló közigazgatási bizottsági határozat megfellebbezéséről. — Az állami m. kir. iparoktatási főigazgató értesítése az ipariskola államosítására vonatkozólag. — A fogyasztási adókezelőség előterjesztése tűzmentes pénzszekrény beszerzése iránt. — Varga Dudás András csongrádi lakos kérelme a tanyája melletti dűlő útba áteresztésére vonatkozólag. — Balog Énok és Pisely Károly kérelme a vásártéri ártézi kút felesleges vízének elvezetése iránt. — Váradi Jakab és társai indítványa utcakikövezési szabályrendelet megalkotása iránt. — A községi mérnök javaslata Csongrád község belterületi térképe sokszorosítása iránt. — Belügyminiszteri rendelet a káposztapiac helyére vonatkozólag. — Borda Mihály h. anyakönyvvezető kérelme az 1911. évi anyakönyvi kiállítás díjak átengedése iránt. Kovács Lajos fogyasztási kezelő jelentése a kereskedők s kereskedőkre kirott s a községi pénztárnál bevételzett bírság összegekből megfelelő jutalék megállapítása iránt. — A járási főszolgabíró felhívása Faragó Antal önálló vadászterületének kivétele tárgyában leendő határozat hozatal iránt.

— **Nem lesz egyhamar sorozás.** Bécsből érkező jelentések szerint az ideai főszorozást el fogják halasztani, miután az új véderő javaslatok megszavazása március hó elsejéig már nem várható. Mérvadó körökben ugyanis az az álláspont az uralkodó, hogy az 1912. évi ujoncjutalékot már az új véderő törvény alapján fogják megtartani. Khuen Hédervary miniszterelnök ugyan a királytól utasítást kapott, hogy a véderőreformot még a nyár előtt okvetlenül keresztül vigye, ez azonban az ellenzéki pártok ellentállásán alighanem hajótörést fog szenvedni. S tekintve azt, hogy Bécsben a kormányokat aszerint értékelik, hogy tudnak-e Bécs számára pénzt és ujoncot szállítani, a kormány most sarokba van szorítva, amely sarokba szorítás a közeljövőben nagy harcoknak lesz előidézője a képviselőházban.

— **A kereskedők harca tovább folyik.** A kereskedők harca a héten újabb meglepetéssel szolgált a községnek. A kereskedelmi rész-

Porubszky József.

Nem hálálhatván meg másként azt a jóságos figyelmet, amelyet Porubszky József szeretett volt lelkipásztorunk, szolgálati jubileumom alkalmából velem szemben tanusított. — lévén ő ezen ünnepély szónoka, — ez úton kívánom leróni a kegyeletet, amellyel emlékének tartozom.

Hogy mily kötelességtudó lelkipásztor, Jézus szíve szerinti pap, a szegények gyámola, szomorúak s a halálra váltak vigasztalója volt, azt ezúttal érinteni nem kívánom, hiszen a megtartott ünnepélyen nálamnál sokkal kiválóbb, hivottabb egyének emlékeztek meg róla, minden esetre azonban jól esett volna, bármily ellen-szenyes is személyem egyik-másik factor előtt, ha én a magam gyarlóságának tudatában is, leróhatam volna a kegyelet adóját, s a nagy hazafiú, papi s polgári erények koszorújába oda fűzhettem volna, az emlékezés szép virágát, a „nefelejtset.”

Ehhez részemre alkalom nem kínálkozván, ne vegyék rossz néven, ha emlékének ily módon áldozom.

Midőn a csongrádi plebánosi állás üresedésbe jött, s a kegyúr és püspök együttes bizalma Porubszky József személyében összpontosult, sietett hívei között megjelenni, s felelősségteljes és terhes állását elfoglalni. Népünk nem valami nagy bizalommal fogadta a kinevezést, mindamellett nagy számban jelent meg a vasúti állomásnál. Midőn a hivatalos fogadtatás véget ért s az új plebános az állomás előtti téren megjelent, a következő épületes szavakat mondotta kocsiára szállása alkalmával: „Keresztény hívem! Jobb kéz felül ültetem édes anyámat,

akit tisztelek, szeretek s becsülök” s e szavak után megcsókolta édes anyja kezét. A körülálló szemében legszebb elismerésül köny fakadt, s százan nyomultak előre megcsókolni az egyszerű nő, az édes anyja kezét, de megcsókolták a jó fiú, a kinevezett plebános kezét is.

Ettől kezdve rohamosan foglalta el az emberek szívét, mindenki akként gondolkozván, hogy az, aki az egyszerű jó anyát akként s ily módon szereti, annak arany szíve s fennkölt gondolkodásának kell lennie.

Midőn az áldott lelkű jó anya elhalt, a csapás elviselhetetlennek látszott, s komolyan foglalkozott azzal, hogy letéve címét és rangját, elhagyván plebániáját, a lazaristák rendjébe lép. Ezt a szándékát velem is közölte s csak nagy rábeszélésre sikerült véle elhatározását megmástitatni, fő indokot az képezvén, hogy 27,000 katolikus lelki üdvének munkálása mégis előbbre való s Istennek tetszőbb foglalkozás, mintha valaki csupán saját lelke üdvösségét munkálja.

Megdicsőült lélek! Szeretett barátom! Összes erényeid közül csupán ezt az egyet, a fiú szeretet szent erényét emelem ki, s megbocsájtod nekem, hogy ha ezt az egyet szegezem le, oda állítom személyedet követendő példa gyanánt minden fiú elé, most a jelen korszakban, amidőn az erények hangoztatása frázis, az ideális szépet nem ismerjük, s a szív nemessége önző világunkban csak szánakozó mosolyt fakaszt.

A mai kor gyermeke közönyös, nagy erények szemléleténél gúnyos mosoly ül ajkán. Látunk ma egyeseket, akik epicur hajlamokkal bár, az élet egyszerűsége mellett emelnek szót, látunk mindenütt, minden pályán strébereket, akik hivatásukkal összegegyeztetetők tartják a szép,

jó és nemes célnak hangoztatását, pedig alapjaikban sibiráltak. Az embert csupán addig szeretik, míg saját céljukat szolgálják. Hol van s elkövetkezik-e a kor, midőn az emberi lélek ama magaslatra jut, ahonnan csak fájdalommal tekint a köznapi élet sivárságára? Eljövend-e még a mult idők amaz ideális korszaka, midőn általános felfogással izmosult ama követelmény, hogy lelki nemes tulajdonnal nem bíró embernek nem lehet helye az ideális emberi társaságban?

Jóságod megdicsőült lélek soha el nem múlólag él emlékezetünkben, a jótett emléke disziti sirodát, a késő utókor emlékezete csak azt jegyzi fel, s annál nagyobb fel sem jegyezhet, hogy embertársaidon mindig segítettél, letörültd a szenvedők könyeit, s megbocsájtóttal ellenségeidnek, s az isteni szeretet legnagyobb mártírja, az Üdvözítő példája volt előttd minden cselekedettedben, minden elhatározásodban.

Álljunk meg sokszor egy ideálisan nemes, egy csupa szívből állott ember emléke előtt, szenteljünk mindenkor egy egy jóleső fohászt a mindenek Urához intézten, s életünk könyve legyen az a jóleső forrás, amely életünk folyama alatt felszökik szemünkbe mindenkor, midőn róla emlékezünk.

Légy áldott örökké, megdicsőült lélek, aki ledobva magadról a földi szennyet, glóriával körítve túl a csillagok határán, tekintesz vissza reánk azon édes, azon boldogító tudattal, hogy reád bízott nyájadat mindig az erények útján vezetted s iparkodtál a szent hagyományokhoz képest őket az örök boldogság céljainak megszerezni és megtartani.

Legyen emlékezeted örök és dicső!

Solya Gyula.

vénytársaság létesítését megindító kereskedők ugyanis a mozgalomhoz csatlakozókkal még bánatpénzt is tétetnek le, s annak különbeni elvesztésével akarják a kereskedőket kötelezni arra, hogy árút ezentúl Szendrőtől nem vesznek, hanem kizárólag a létesítendő kereskedelmi részvénytársaságtól fogják azt beszerezni. Ezt a dolgot azonban Szendrői nem nézte tétlenül, hanem a fogyasztási cikkek árát leszállította s ezentúl olyan árban bocsátja a közönség rendelkezésére, mint amilyen árban a kereskedők vették nála. Így a cukrot 52 krajcárért, a petróleumot 14 krajcárért, a darált sót 13 krajcárért, a darabos sót 12 krajcárért, a szappanfőző szódát 17 krajcárért, a permetezéshez való kétkövet 32 krajcárért, a szódát pedig 5 krajcárért adja kilogrammonként. A kereskedők meg, ha nem akarják vevőik nagy részét elveszíteni, kénytelenek az árakat szintén leszállítani, mert a téli ráérő időben a város legtávolabbi részéből is felkeresi a nép Szendrőt, ha nála olcsóbban vásárolhat s ezáltal egy pár krajcárt meg bir takarítani.

— **Esküvők.** Buzder L. János f. hó 15-én dél után 3 órakor tartja egybekelését Gyovai Jolánkával. — Imre Miklós f. hó 17-én dél után 3 órakor esküszik örök hűséget Borbás Mariskának. — Bódi József pedig f. hó 24-én dél után 3 órakor tartja esküvőjét Gutpintér Viktóriával a helybeli r. kath. templomban.

— **Helyszíni szemle.** Úgy értesültünk, hogy a tiszazugi vasút ügyében a napokban helyszíni szemlét tartat a kereskedelemügyi miniszterium s azután fog határozni az előmunkálati engedély megadása tekintetében.

— **Nem sikerült bérletgyűjtés.** Szabados László staggione társulata a héten előleges színi jelentést bocsátott ki, melyben jelezte, hogy a tegnapi napon fogja előadásainak sorozatát Csongrádon megkezdeni. Mivel azonban bérletet nem birt gyűjteni, három várossal odébb ment s most Nagykőrösön fog előadásokat tartani. Csongrádot pedig februárban szándékozik újra felkeresni, ha ugyan a bérletgyűjtés akkor nagyobb sikerrel fog járni.

— **A természetes Ferenc József-keserű-víz** Középeurópa összes elismert gyógyvizei közt oldó és hashajtó sokban a legértelmesebbnek bizonyult. Hatása tehát már kisebb adagok — átlag fél borospohárnyi — élvezete után nagy biztossággal bekövetkezik. A valódi Ferenc József-víz különös figyelmet érdemel, mert az emésztő szerveket semmiféle módon nem rontja, mint a legtöbb hashajtó pirulánál és tinkturánál és különféle elnevezésű titkos szernél megtörténik, amilyent laikusok a saját nagy kárukra használni szoktak. Kipróbálták a budapesti és kolozsvári m. kir. tudom. egyetemi klinikák tanárai is, mint Korányi, Purjesz, Tauffer és még sok más európai hírv. tudós. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-igazgatóság Budapesten.

— **Előadás a Bokrospart-gyójjai gazdakörben.** Vasárnap dél után 3 órakor a homoki gazdakörben Vertsik Vilmos kecskeméti gazdasági tanár, mint a Magyar Gazdaszövetség kiküldöttje, előadást tartott a gazdakörök gazdasági és szociális feladatáról, továbbá a csongrádi népet közzelről érdeklő gyümölcs és borértékesítő vállalat létesítéséről. A nagyszámú s az előadást élénk figyelemmel kísérő közönség egyhangulag elhatározta, hogy a köri élet fellendítésének előmozdítására megfelelő körhelyiséget épít. A gyümölcs értékesítés előmozdítására pedig a jövő nyáron több tagját Kecskemétre fogja kiküldeni, hogy ott a gyümölcsnek piacképes csomagolását elsajátítsák. A kormánytól kedvezményt fognak kérni egy kisebb kiadású kisüst felállításához. A földmívelésügyi minisztertől kérni fogják, hogy a sertés és baromfi oltásban a tanyai tanítókat képeztesse ki. Az önművelődés előmozdítására az ingyenes népkönyvtár létesítését vették tervebe. S végül az okszerű szőlő- és gyümölcskertészet elsajátítása végett szükségesnek tartják, hogy — lehetőleg az iskolával kapcsolatban, — mint a kertgazdaság szerveztessék. Végül az előadó örvendetes meglepetésének

adott kifejezést, hogy a csongrádi tanyai nép a gazdatársadalmi szervezkedés terén előbb van, mint a kecskeméti tanyai nép.

— **Befagyott a Tisza.** A mult héten tartott kemény hideg folytán a Tisza péntek reggelre befagyott, úgy, hogy már járni lehet a jégen. A korcsmárosoknak és mészárosoknak így most már nem kell aggódniok, hogy jégvermeik turesen maradnak.

— **Egger mellpasztillái** gyorsan és biztosan hatnak köhögésnél, rekedtségnél és elnyálkásodásnál, felülmulhatatlanok a torok és légzési szervek működési zavarainál, a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Doboza 1 K és 2 K. — Próbadozoz 50 fillér. — Főraktár Nádor gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

— **Fáznak a toronyörök.** A toronyörök azon panasszal fordultak hozzánk, hogy nem bírják a hideget a toronyban, mert nem engedik meg nekik, hogy a részükre készült szobában fűsenek. A község ugyan adott nekik egy petróleum kályhát, abban azonban életük kockáztatása nélkül nem mernek fűteni, mert a kifejlesztő petróleumgáz belehelése halálos lehet. Igaz ugyan, hogy a község erre gondolt is s azon ügy segített, hogy a fűtéshez nem adott nekik petróleumot. Így tehát, ha mégis fűteni akarnának, úgy sovány fizetésükből kellene nekik a fűtéshez szükséges petróleumot megvenni, mely csaknem annyit tenne ki, mint amennyi fizetést kapnak. Mindenesetre helyesen tenné az előjáróság, ha segítene a szegény öregek bajain s valamilyen módon juttatna nekik meleg szobát, mert bizony az olyan hideg időben mint most van, a jó kutyát is kár kiverni.

— **Bortózsde.** Befejezett dolog, — mint a Politikai Híradó jelenti, — hogy Bárcy István budapesti polgármester régi terve, a borpalota és a bortózsde mihamarabb meg fog valósulni. Ezzel az intézménnyel elérik azt, hogy a bor ára a kereslet és kínálat szerint helyesen és igazságosan fog kialakulni és úgy a vásárló a termelőt, mint a termelő a vásárlót hamarabb és kisebb költséggel, tehát nagyobb nyereség biztosítása mellett fogja megtalálni. A budapesti városi borpince országos alapon való létesítése alkalmas lesz a magyar bor iránt elvesztett bizalom helyreállítására. Egyes gazdasági köröknek azonban az a véleménye, hogy a borpalota bajosan lesz összekapcsolható a bortózsdevel, mert a kettőnek lényegesen különböző feladatai vannak.

— **Ellopta a zsalukat.** Német Mihály és Nagy Ferenc jegénye utcai lakosok utcai ablakáról a mult héten ismeretlen tettes leszedte a zsalukat, melyeket alighanem a hirtelen erős hidegre fordult időben fűtésre használt fel.

— **Óvás!** A Brády-féle gyomorcseppeket (ezelőtt Máriacelli cseppek) kedveltségük miatt sokan utánozzák és több hamisítványuk van forgalomban. Ezeket a visszaéléseket megakadályozandó, a Brády-féle valódi gyomorcseppek ezentúl csak rózsaszínű kartonban kerülnek forgalomba, melyen a máriacelli Szűz Máriát ábrázoló védjegy és a „C. Brády“ aláírás látható. Ennélfogva más csomagolású cseppeket, mint hamisítványokat, utasítsunk vissza.

— **Csalás.** Kispál János csongrádi lakos a nyár folyamán Sátoraljai helyen csalást követett el, melyért a csendőrség eljárást indított ellene.

— **Nyugtázás.** A szőlőbirtokosok által a szegény sorsú gyermekek felruházására rendezett vízkeresztű bálon felül fizettek: L. Tóth István, dr. Szarka Mihály 10—10 K, dr. R. Papp Pál 6 K, Gulyás Mihály 3 K 60 f, Kaszánický István 3 K 20 f, Kalmár Illés 2 K 20 f, Kovács Lajos, dr. Selmecy István, Dányi Márton Szeged, Gyánti Antal 2—2 K, Lesti András 1 K 40 f, Molnár András Félégyháza, Gyurkó György, Könyves Béla, 1 K 20—1 K 20 f, id. Szilber János, Udvari János, Bartók József, Zubeck Péter, ifj. Lantos Antal fodrász 1—1 K, Boris Mihály 80 f, N. N. 70 f, Pinter fodrász 50 f, Káta Miklós, Galambos Ferenc, Deák János 40—40 f, Oláh Lajos, Hatvani György, Nagyistók János, N. N., Forgó Ferenc, Forgó Mihály, Makai Imre, Ötvös János, Kádár György, Zsáányi Lajos, Huszka Zsigmond, Eke István, Berecki Sándor 20—20 f, összesen 58 K 80 f. A pénztár tiszta jövedelme a felül fizetéssel 271 K 08 f, mely összeget a rendezőség nevé-

ben a szegény sorsú gyermekek felruházására fordítjuk. Rendezőség.

NYILTTÉR.

(E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.)

Tudomásul.

A Csongrádi Lap 49. számában a szerkesztői üzenetek rovatában támad Éder János. Édernek szemtelen pimasz támadására, betegségem miatt a Csongrádi Ujság január hó 21-én megjelenő számában fogok válaszolni.

Ludrovai Toth István.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Kiadó üzlethelyiségek.

Dr. Buk Herman piactéri házában, három utcai üzlethelyiség és egy jégverem azonnal kiadó.

Kiadó üzlethelyiség.

Kozma Józsefnek a Kossuth-út és Vasút-utca sarkán egy üzlethelyisége, az összes berendezéssel, vagy berendezés nélkül, bármily üzlethelyiségnek alkalmas, lakással vagy anélkül is, szt. György naptól több évre haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínén.

Eladó házak. Sággy Pál csongrádi lakosnak a Kétágu-utca 35. szám alatt levő, a mai kornak megfelelően épített új háza, melyhez szép nagy kert és udvar tartozik, úgyszintén a Szőlőhegyi-utcaiban levő 9. szám alatt háza örök áron eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal az előbb említett lakásán.

Tanuló kerestefik. Egy jó tanuló felvétetik S. Bánfi János fűszerkereskedésébe, Kossuth Ferenc-utca, Jóna Daniel-féle házában.

Eladó ház.

Justin Mihálynak Justh Gyula-utca 50. számú háza, kedvező feltételek mellett is, eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal.

Értesítés.

Alulírott kovácsiparos tisztelettel értesítem a nagyérdemű gazdaközönséget, hogy jövőben

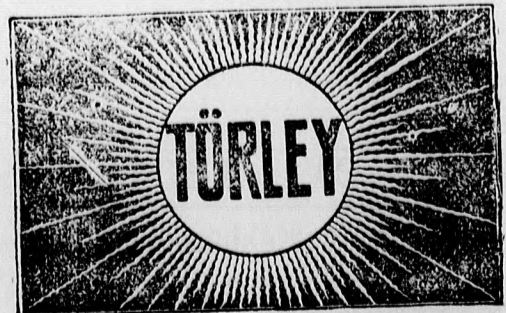
bognár ipart

is szándékozik folytatni. Ezentúl tehát úgy bognár munkákat, valamint kovács munkákat is a legjutányosabb árban teljesítek, továbbá hitelt is szívesen nyújtok. Kérem a gazdaközönséget, hogy üzletemet minél számosabban szíveskedjenek fölkeresni, mert csak úgy lehet célt elérni.

Tisztelettel

Mihálovics Rókus
Kovács-mester.

Ugyanott tanonc felvétetik.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsősorú

Meghívó

a „Csongrád és Vidéki takarékpénztár részvénytársaság” 1912. évi február hó 2-án, délelőtt fél 11 órakor, Csongrádon, az intézet hivatalos helyiségében — saját házában — tartandó

**XX. évi
rendes közgyűlésére.**

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottság választása.
2. Az igazgatóság évi jelentése és zárszámadások előterjesztése.
3. Felügyelő bizottság jelentése.
4. Határozathozatal a tisztajövedelem felosztása iránt és felmentvény megadása.
5. Az alapszabályok értelmében benyújtandó indítványok tárgyalása.

A közgyűlésen csak azon részvényesek gyakorolhatják szavazati jogukat, akik 1911. évi december hó 31-ig saját nevükre átírt részvény-nyel bírnak.

Az igazgatóság évi jelentése, továbbá a mérleg- és nyereség-vesztés számla az intézet hivatalos helyiségében közszemlére ki van téve és azokat a hivatalos órák alatt a t. részvényesek megtekinthetik.

Csongrád, 1912. január hó 12-én.

Faragó Antal
elnök.

6271911. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Tiszavidéki takarékpénztárnak Szilber János (nős Palkovics Veronával) elleni 1170 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék területén fekvő s a csongrádi 3839. sz. betétben A. I. 1. 2. sorsz. a. felvett 10308. 10309. hrzi sz. gazdasági épület és szőlő a halesz dűlőben 916 korona kikiáltási árban **1912. évi február hó 9. napjának délelőtti 9 órájkor** a kir. járásbírósa árverési terében árverés alá fog bocsátani s a kikiáltási áron alul is, de annak kétharmadánál alacsonyabb áron nem adatik el.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig az első az árverés napjától számított 30, a másodikat 45 s a harmadikat 60 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt, a csongrádi kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál lefizetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Csongrád, 1911. évi november hó 28-án. A csongrádi kir. járásbírósa mint tkvi hatóság. Curry sk. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:
Lajos
kir. telekkönyvvezető.

1912. évi naptárak
nagy választékban kaphatók
Bozó és Justin üzletében.

Millió ember használja

Köhögés

rekedtség, kataruss, elnyálkásodás és számarhurut ellen a Kaiser-tele **MELL-KARAMELLAT** három fenyű védjeggyel. — 6050 Közgyógyileg hitelesített okirat orvosok és magánosok részéről bizonyítja a szer biztos hatását.

— Csomagja 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér. —
Csongrádon kapható **Barna Henrik és Berkovits Mór** gyógyszerüzletében.

Millió ember használja

A fejlődésben levő ipart elveszni hagyni
árulás

saját egészségünk ellen. Különösen fontos ez a cipész iparnál, azért ajánljuk olvasóink figyelmébe **DRAGON LAJOS** cipész-mestert, ki úgy egészséges, mint **bütykös, tyúkszemes, lúdtalp, donga, ló, sánta és körte alakú lábakra** készít legjobb minőségű cipőt vagy eszmat és ezek készítésében hazánk első cipészei közé tartozik. Azon szenvedők, kik azt hiszik, hogy lábuk miatt mankóval vagy bottal kell járniok egész életükön keresztül, forduljanak bizalommal

DRAGON LAJOS

cipész-mester és cipész ipari szakoktatóhoz.

ki minden állandó rendelkezésére magá csinál kaptafát, csak hogy megmutassa a világnak, hogy a magyar cipész előbb áll, mint bármelyik német, francia vagy angol.

Üzlet: Templom-utca 9. szám alatt.

Tanács és segítség!

azoknak, akik bármely okból támadt emésztési zavarokban, gyomorféregben, savtúltengésben, székrekedésben és gyomorfájásban és ezekkel kapcsolatos bajokban szenvednek, gyógyulást hoznak a ... már több mint 30 év óta bevált ...

**BRÁDY-FÉLE
GYOMOR-CSEPPEK**
— ezelőtt Máriacelli cseppek. —

Kapható minden gyógyszerüzletben. Egy nagy üveg K 1.60, kis üveg — 90 fill., 6 üveget K 5.80, 3 nagy üveget K 5.30, beküldése után küld franco

Brády K. gyógyszerüzletára a „Magyar Király”-hoz Bécs, I., Fleischmarkt 2., Depot 5. Ugyeljünk a védjegyre, amely a máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, a vöröszínű csomagolásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és útasításunk vissza minden-utánzatot.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fill.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” gyógyszerüzlet
BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. sz.

Kapható Csongrádon:
Barna Henrik, Löw Adolf és Berkovits Mór
gyógyszerüzletében.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Hirdetmény.

A Csongrádi Bognár Iparosok Szakosztálya határozatából ezennel közhírré tétetik, hogy tekintettel a folyton emelkedő faárakra, új árszabályt dolgozott ki, s annak értelmében fogja 1912. év január 1-től a megrendelt munkákat készpénz fizetés ellenében teljesíteni.

Hitel csakis kivételes esetben nyújtható a megrendelőnek, mely azonban egy hónapi időtartamnál hosszabb időre nem terjedhet.

Tisztelettel

a Csongrádi Bognár Iparosok
Szakosztálya.

Egy OKOS fej

elsajátítja mindazon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2 f élesztő pótlásául szolgál, mely kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2 f tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóledelt nyújt.

Dr. Oetker vanilincukra a 12 f esokoládé, tea, puding, tej, mártás és créme vaníliazásra szolgál és teljesen pótolja a drága vanília-csövet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanília csőnek felel meg.

Kimerítő használati útatisítás minden csomagon!
Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból
... készült cserépkályhát ...

MÁZURA VILMOS

cserépkályha, takaréktűzhely, fürdőkád, fertőtlenítő zománczott falburkolat és minden e szak...

... mába vágó munka készítőjénél ...

Szentesen, a vasútállomás mellett.